2024/2500

24.9.2024

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΚΕΠΠΑ) 2024/2500 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 23ης Σεπτεμβρίου 2024

για την υποστήριξη της καταπολέμησης του παράνομου εμπορίου και της διάδοσης φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού στα κράτη μέλη του Συνδέσμου Αραβικών Κρατών — Φάση ΙΙΙ

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και ιδίως το άρθρο 28 παράγραφος 1 και το άρθρο 31 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η στρατηγική της ΕΕ του 2018 κατά των παράνομων πυροβόλων όπλων, φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού (SALW) και των πυρομαχικών τους με τίτλο «Ασφαλέστερη οπλοκατοχή για την προστασία των πολιτών» («στρατηγική της ΕΕ για τα SALW») αναφέρει ότι η Ένωση δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην περιφερειακή συνεργασία ως αποτελεσματικό μέσο ελέγχου των φορητών όπλων.

(2) Στη στρατηγική της ΕΕ για τα SALW σημειώνεται ότι η Ένωση θα συνεχίσει να στηρίζει τη συνεργασία και τη συνδρομή για την εφαρμογή του προγράμματος δράσης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) για την πρόληψη, την καταπολέμηση και την εξάλειψη του λαθρεμπορίου φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού σε όλες του τις μορφές («ΠΔΗΕ»).

(3) Στο έγγραφο αποτελεσμάτων της τέταρτης διάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών για την επισκόπηση της προόδου στην εφαρμογή του ΠΔΗΕ που πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο του 2024, τα κράτη μέλη του ΟΗΕ ανέλαβαν να ενισχύσουν, κατά περίπτωση, τις εταιρικές σχέσεις και τη συνεργασία σε όλα τα επίπεδα για την πρόληψη και την καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού.

(4) Η Ατζέντα του 2030 για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη του ΟΗΕ, η οποία εγκρίθηκε το 2015, διακηρύσσει ότι η καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου SALW είναι απαραίτητη για την υλοποίηση πολλών στόχων, όπως εκείνων που αφορούν την ειρήνη, τη δικαιοσύνη και τους ισχυρούς θεσμούς. Στο πρόγραμμά του για τον αφοπλισμό με τίτλο «Διασφάλιση του κοινού μας μέλλοντος», το οποίο παρουσιάστηκε το 2018, ο γενικός γραμματέας του ΟΗΕ ζητεί μια συμπεριληπτική, ολοκληρωμένη και συμμετοχική προσέγγιση για τον έλεγχο των φορητών όπλων σε εθνικό επίπεδο και, σε ορισμένες περιπτώσεις, σε υποπεριφερειακό επίπεδο.

(5) Ο Σύνδεσμος Αραβικών Κρατών (ΣΑΚ) είναι περιφερειακός οργανισμός στον οποίο συμμετέχουν όλες οι αραβικές χώρες, με σκοπό την προαγωγή και την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των μελών του.

(6) Το 2016 η Ένωση και ο ΣΑΚ εγκαινίασαν τον στρατηγικό διάλογο ΕΕ-ΣΑΚ και συγκρότησαν διάφορες ομάδες εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της Ομάδας Στρατηγικού Διαλόγου για τα Όπλα Μαζικής Καταστροφής και τον Έλεγχο των Εξοπλισμών, η οποία καθόρισε τομείς προτεραιότητας για ενδεχόμενη, συγκεκριμένη συνεργασία.

(7) Η δήλωση της συνόδου κορυφής ΕΕ-ΣΑΚ του 2019 στο Σαρμ ελ-Σέιχ περιλάμβανε τη δέσμευση να αναληφθεί συντονισμένη δράση κατά της παράνομης εμπορίας και διακίνησης όπλων.

(8) Με τις αποφάσεις (ΚΕΠΠΑ) 2018/1789 ([1]) και (ΚΕΠΠΑ) 2021/1726 του Συμβουλίου ([2]) στηρίχθηκαν η φάση Ι και η φάση ΙΙ ενός έργου για την καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου και της διάδοσης SALW στα κράτη μέλη του ΣΑΚ. Η Ένωση επιθυμεί τώρα να συνεχίσει να παρέχει στήριξη στη φάση ΙΙΙ του έργου.

(9) Η στήριξη της Ένωσης στο έργο θα αντικατοπτρίζει τη συνολική πολιτική της Ένωσης όσον αφορά τον ΣΑΚ και τα κράτη μέλη του,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

1. Με σκοπό τη στήριξη των κρατών μελών του Συνδέσμου Αραβικών Κρατών (ΣΑΚ) στην εθνική εφαρμογή του προγράμματος δράσης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για την πρόληψη, την καταπολέμηση και την εξάλειψη του λαθρεμπορίου φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού σε όλες του τις μορφές («ΠΔΗΕ») και του Διεθνούς Μέσου Εντοπισμού (ΔΜΕ), η φάση ΙΙΙ του έργου που ξεκίνησε με τις αποφάσεις (ΚΕΠΠΑ) 2018/1789 και (ΚΕΠΠΑ) 2021/1726 δίνει στα κράτη μέλη του ΣΑΚ τη δυνατότητα να

([1]) Απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2018/1789 του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 2018, για την υποστήριξη της καταπολέμησης του παράνομου εμπορίου και της διάδοσης φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού στα κράτη μέλη του Συνδέσμου των Αραβικών Κρατών (ΕΕ L 293 της 20.11.2018, σ. 24).

([2]) Απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2021/1726 του Συμβουλίου, της 28ης Σεπτεμβρίου 2021, για την υποστήριξη της καταπολέμησης του παράνομου εμπορίου και της διάδοσης φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού στα κράτη μέλη του Συνδέσμου Αραβικών Κρατών — Φάση ΙΙ (ΕΕ L 344 της 29.9.2021, σ. 7).

ενισχύσουν με βιώσιμο τρόπο την αποτελεσματικότητα των εθνικών πλαισίων τους για τον έλεγχο και την καταπολέμηση της διάδοσης φορητών όπλων, ευθυγραμμιζόμενα με τις πρακτικές και τα πρότυπα που έχουν ορίσει το ΠΔΗΕ, το ΔΜΕ και το Παγκόσμιο Πλαίσιο για τα Πυρομαχικά (ΠΠΠ), σύμφωνα με τις προτεραιότητες και τις ανάγκες τους.

2. Ειδικότερα, το σχέδιο θα επιδιώξει τους ακόλουθους στόχους για την καταπολέμηση της απειλής της διάδοσης φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού (SALW) στην περιοχή του ΣΑΚ:

— ενίσχυση των ικανοτήτων των τελωνείων και άλλων συνοριακών υπηρεσιών να εντοπίζουν και να αναχαιτίζουν την παράνομη εμπορία και διακίνηση πυροβόλων όπλων στην περιοχή του ΣΑΚ, καθώς και να ενημερώνουν σχετικά,

— ενίσχυση των ικανοτήτων των υπηρεσιών επιβολής του νόμου να διερευνούν αποτελεσματικά υποθέσεις παράνομης διάδοσης, εμπορίας και διακίνησης πυροβόλων όπλων στην περιοχή του ΣΑΚ, καθώς και να συνεργάζονται αποτελεσματικά επί των θεμάτων αυτών, και

— ενίσχυση των ικανοτήτων των υπηρεσιών ασφάλειας και των στρατιωτικών υπηρεσιών να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν ασφαλή και προστατευμένα συστήματα διαχείρισης αποθεμάτων SALW και πυρομαχικών στην περιοχή του ΣΑΚ.

3. Για την επίτευξη των στόχων που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, η Ένωση, μέσω της παρούσας απόφασης, υποστηρίζει δράσεις, μεταξύ άλλων, στους ακόλουθους τομείς προτεραιότητας:

— Τομέας 1: έλεγχος των διεθνών μεταφορών SALW, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης κινδύνου και της πρόληψης της εκτροπής SALW σε μη εξουσιοδοτημένους αποδέκτες.

— Τομέας 2: προσδιορισμός και εξάρθρωση των πηγών παράνομων φορητών όπλων, συμπεριλαμβανομένων της ανάπτυξης ικανοτήτων για υπηρεσίες επιβολής του νόμου, του ελέγχου των χερσαίων, εναέριων και θαλάσσιων συνόρων, της σήμανσης και τήρησης αρχείων και του εντοπισμού SALW, των τεχνικών έρευνας για όπλα και εντοπισμού όπλων και της χρήσης βαλλιστικών πληροφοριών και του προσδιορισμού ή της εξάρθρωσης των οδών και των μεθόδων του λαθρεμπορίου.

— Τομέας 3: άλλα μέτρα για τα φορητά όπλα, συμπεριλαμβανομένων της διαχείρισης και της ασφάλειας των αποθεμάτων.

— Τομέας 4: παροχή πληροφοριών σχετικά με τα SALW και ενίσχυση του ελέγχου SALW, όπως αξιολόγηση των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων στα κράτη μέλη του ΣΑΚ και παροχή συμβουλών σχετικά με πιθανές αναθεωρήσεις, καθώς και μετάφραση σχετικών ερευνών και μελετών στα αραβικά.

4. Το παράρτημα της παρούσας απόφασης περιλαμβάνει λεπτομερή περιγραφή του έργου που αναφέρεται στις παραγράφους 1, 2 και 3.

Άρθρο 2

1. Ο ύπατος εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας («ύπατος εκπρόσωπος») είναι υπεύθυνος για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης.

2. Η τεχνική υλοποίηση του έργου που αναφέρεται στο άρθρο 1 διενεργείται από την Επιθεώρηση Φορητών Όπλων (ΕΦΟ), εκπροσωπούμενη από το Ινστιτούτο Διεθνών και Αναπτυξιακών Μεταπτυχιακών Σπουδών, με τη βοήθεια του Διεθνούς Οργανισμού Εγκληματολογικής Αστυνομίας (Ιντερπόλ) και του Παγκόσμιου Οργανισμού Τελωνείων (ΠΟΤ) και σε στενή συνεργασία με τη Γραμματεία του ΣΑΚ.

3. Η ΕΦΟ, επικουρούμενη από την Ιντερπόλ και τον ΠΟΤ, εκτελεί τα καθήκοντά της υπό την ευθύνη του ύπατου εκπροσώπου. Για τον σκοπό αυτόν, ο ύπατος εκπρόσωπος συνομολογεί τις αναγκαίες ρυθμίσεις με την ΕΦΟ.

Άρθρο 3

1. Το ποσό δημοσιονομικής αναφοράς για την υλοποίηση του χρηματοδοτούμενου από την Ένωση έργου που αναφέρεται στο άρθρο 1 ανέρχεται σε 3 999 776,72 EUR.

2. Η διαχείριση των δαπανών που χρηματοδοτούνται με το οριζόμενο στην παράγραφο 1 ποσό αναφοράς γίνεται σύμφωνα με τις διαδικασίες και τους κανόνες που ισχύουν για τον προϋπολογισμό της Ένωσης.

3. Η Επιτροπή επιβλέπει την ορθή διαχείριση των δαπανών που αναφέρονται στην παράγραφο 2. Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή συνάπτει την απαραίτητη συμφωνία με την ΕΦΟ. Η συμφωνία ορίζει ότι η ΕΦΟ πρέπει να εξασφαλίζει προβολή της συνεισφοράς της Ένωσης, αντίστοιχη με το ύψος της.

Άρθρο 4

1. Ο ύπατος εκπρόσωπος υποβάλλει στο Συμβούλιο έκθεση για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης, βάσει εξαμηνιαίων εκθέσεων που εκπονεί η ΕΦΟ.

2. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση επί των δημοσιονομικών πτυχών του έργου που αναφέρεται στο άρθρο 1.

Άρθρο 5

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την ημερομηνία της έκδοσής της.

Η παρούσα απόφαση λήγει 36 μήνες μετά την ημερομηνία σύναψης της προβλεπόμενης στο άρθρο 3 παράγραφος 3 συμφωνίας. Ωστόσο, λήγει έξι μήνες μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της, εάν δεν έχει συναφθεί συμφωνία εντός της περιόδου αυτής.

Βρυξέλλες, 23 Σεπτεμβρίου 2024.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

Z. FELDMAN

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΟΥ

Καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου και της διάδοσης φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού στα κράτη μέλη του Συνδέσμου των Αραβικών Κρατών

Φάση 3 Περιγραφή του έργου (2024-2027)

1. **Ιστορικό και σκεπτικό για τη στήριξη της ΚΕΠΠΑ**

Η φάση 3 του έργου Ευρωπαϊκής Ένωσης – Συνδέσμου Αραβικών Κρατών (φάση 3 του έργου ΕΕ-ΣΑΚ) θα αξιοποιήσει τις προηγούμενες προσπάθειες του Συνδέσμου Αραβικών Κρατών (ΣΑΚ) και της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), συμπεριλαμβανομένων εκείνων που καταβλήθηκαν κατά τη φάση 1 (2019-2021) και τη φάση 2 (2021-2024) του έργου, για την παροχή συνδρομής στα κράτη μέλη του ΣΑΚ με σκοπό τη μείωση των κινδύνων που προκύπτουν από τις ροές και τη χρήση παράνομων φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού, και των πυρομαχικών τους, στην περιοχή των αραβικών κρατών.

Το έργο είναι προϊόν της ομάδας στρατηγικού διαλόγου ΕΕ-ΣΑΚ για τα όπλα μαζικής καταστροφής, τα φορητά όπλα και τον ελαφρύ οπλισμό, και τον έλεγχο των εξοπλισμών, η οποία καθόρισε τομείς προτεραιότητας για πιθανή ουσιαστική συνεργασία κατά την έναρξη της πρωτοβουλίας (βλ. ενότητα 2.1).

Η φάση 1 του έργου ΕΕ-ΣΑΚ ήταν απαραίτητη για την οικοδόμηση εμπιστοσύνης μεταξύ των κρατών μελών του ΣΑΚ και των τριών εταίρων υλοποίησης: της Επιθεώρησης Φορητών Όπλων (Επιθεώρηση), του Διεθνούς Οργανισμού Εγκληματολογικής Αστυνομίας (Ιντερπόλ) και του Παγκόσμιου Οργανισμού Τελωνείων (ΠΟΤ). Οι τρεις οργανισμοί παρείχαν εισαγωγικού επιπέδου κατάρτιση σε οκτώ αραβικές χώρες. Προώθησαν την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και αντληθέντων διδαγμάτων για την καταπολέμηση της διάδοσης παράνομων φορητών όπλων, μέσω μιας σειράς περιφερειακών και υποπεριφερειακών συναντήσεων.

Η φάση 2 επικεντρώθηκε στην παροχή τεχνικής κατάρτισης σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο σχετικά με τα ακόλουθα θέματα:

— διαχείριση αποθεμάτων·

— εντοπισμός και ταυτοποίηση παράνομων φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού, συμπεριλαμβανομένων των πυρομαχικών και των εξαρτημάτων τους·

— έρευνα για πυροβόλα όπλα· και

— χρήση των υφιστάμενων συστημάτων διαχείρισης γνώσεων για τους τελωνειακούς υπαλλήλους και τους υπαλλήλους των υπηρεσιών επιβολής του νόμου.

Κατά τη διάρκεια αυτής της φάσης, η συμμετοχή των κρατών μελών του ΣΑΚ στο έργο ήταν εξαιρετικά ενεργή, καθώς 18 εξ αυτών ζήτησαν εθνική κατάρτιση και συμμετείχαν στο περιφερειακό πρόγραμμα κατάρτισης που υλοποιήθηκε μεταξύ Ιανουαρίου και τέλους Μαΐου του 2024. Μέσω της εθνικής κατάρτισης, οι συμμετέχοντες υπάλληλοι απέκτησαν γνώσεις και εμπειρογνωμοσύνη βασικού επιπέδου στον τομέα του ελέγχου των φορητών όπλων. Στο πλαίσιο της περιφερειακής κατάρτισης παρασχέθηκε πιο ενδελεχής καθοδήγηση και ελήφθησαν μέτρα ώστε οι συμμετέχοντες να μπορούν να μοιράζονται τις γνώσεις και την εμπειρογνωμοσύνη που έχουν αποκτήσει με άλλους υπαλλήλους αραβικών κρατών. Για την Ιντερπόλ και τον ΠΟΤ, τα σεμινάρια ενδελεχούς κατάρτισης αποτέλεσαν επίσης ευκαιρία για να εγκαινιάσουν μια συνιστώσα κατάρτισης εκπαιδευτών, με σκοπό τη δημιουργία βιώσιμων ικανοτήτων για τον έλεγχο των φορητών όπλων στα συμμετέχοντα κράτη μέλη του ΣΑΚ. Δύο κοινές επιχειρήσεις, οι οποίες διεξήχθησαν από συμμετέχοντα κράτη του ΣΑΚ, με τη διευκόλυνση της Ιντερπόλ και του ΠΟΤ, έδωσαν στα κράτη αυτά τη δυνατότητα να εφαρμόσουν τις νέες γνώσεις που είχαν αποκτήσει. Διεξήχθησαν τρία θεματικά διαδικτυακά σεμινάρια και δύο περιφερειακά εργαστήρια, τα οποία διάνοιξαν στη Γραμματεία του ΣΑΚ, στα κράτη μέλη και στους τρεις εταίρους υλοποίησης πλείστες ευκαιρίες να συμμετάσχουν σε συζητήσεις πολιτικής και να ανταλλάξουν τις εμπειρίες και τα διδάγματα που είχαν αποκομίσει.

Κατά τη φάση 3, η πρωτοβουλία θα εμπεδώσει και θα ενισχύσει τις προσπάθειες ανάπτυξης ικανοτήτων που καταβλήθηκαν κατά τις προηγούμενες φάσεις. Κύρια επιδίωξη θα είναι η ενίσχυση των θεμελίων για αποτελεσματική και μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα. Ειδικότερα, το έργο θα συνεχίσει να προσφέρει στις ενδιαφερόμενες χώρες την ευκαιρία για πιο προηγμένη ουσιαστική εθνική συμμετοχή μέσω προσαρμοσμένης, ενδελεχούς κατάρτισης και λοιπής στήριξης για την ανάπτυξη ικανοτήτων, τις οποίες θα παράσχουν οι τρεις εταίροι υλοποίησης. Η συμμετοχή αυτή θα επιτρέψει στην Επιθεώρηση, την Ιντερπόλ και τον ΠΟΤ να αξιολογήσουν τη δυνατότητα πιο μακροπρόθεσμης συνεργασίας με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη. Παράλληλα, το έργο θα συνεχίσει να παρέχει εισαγωγικού επιπέδου σεμινάρια κατάρτισης, ιδίως σε χώρες που δεν έλαβαν την κατάρτιση αυτή κατά τις δύο πρώτες φάσεις του έργου. Στο μέτρο του δυνατού, τα σεμινάρια αυτά θα παραδίδονται από εθνικούς εκπαιδευτές των οποίων η ικανότητα αναπτύχθηκε κατά τη φάση 2.

Η μείωση και εξάλειψη των παράνομων φορητών όπλων στις αραβικές χώρες εξακολουθεί να είναι κρίσιμος παράγοντας για τη μείωση όλων των μορφών βίας και την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και ευημερίας σύμφωνα με τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης (ΣΒΑ) του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ), τόσο στην περιοχή των αραβικών κρατών όσο και στις γειτονικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της Ευρώπης. Πιο συγκεκριμένα, το έργο αποσκοπεί στην ενίσχυση της ικανότητας των κρατών μελών του ΣΑΚ να εφαρμόσουν το πρόγραμμα δράσης των Ηνωμένων Εθνών για την πρόληψη, την καταπολέμηση και την εξάλειψη κάθε μορφής λαθρεμπορίου φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού (ΠΔ του ΟΗΕ) και το Διεθνές Μέσο Εντοπισμού (ΙΤΙ), σύμφωνα με τις προτεραιότητες και τις ανάγκες που προσδιορίζουν τα εν λόγω κράτη. Επίσης, θα ευαισθητοποιήσει τα κράτη μέλη του ΣΑΚ ως προς το προσφάτως εγκριθέν παγκόσμιο πλαίσιο για τη διαχείριση συμβατικών πυρομαχικών καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους (GFA).

Το έργο αυτό θα συμβάλει άμεσα στην ατζέντα του ΟΗΕ με τίτλο «Να αλλάξουμε τον κόσμο μας: Η Ατζέντα του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη» ([1]) και στην επίτευξη των ΣΒΑ που περιέχονται σε αυτήν. Θα οδηγήσει στην εξαγωγή συμπερασμάτων και τη δημιουργία εμπειρογνωμοσύνης για να βοηθήσει τις χώρες του ΣΑΚ να μειώσουν την ένοπλη βία, να προωθήσουν την ειρήνη και να οικοδομήσουν συμπεριληπτικές κοινωνίες με σκοπό, μεταξύ άλλων, τη «μείωση όλων των μορφών βίας και της σχετικής θνησιμότητας» (στόχος 16.1), τη «μείωση των παράνομων ροών όπλων» (στόχος 16.4) και, κατά περίπτωση, την «εξάλειψη όλων των μορφών βίας κατά του συνόλου των γυναικών και των κοριτσιών» (στόχος 5.2) ([2]). Με το έργο αυτό γίνεται επίσης πράξη η δέσμευση που αναλήφθηκε με τη δήλωση η οποία εκδόθηκε κατά τη σύνοδο κορυφής ΕΕ-ΣΑΚ του Σαρμ ελ-Σέιχ το 2019 ([3]) για ανάληψη συντονισμένης δράσης κατά της παράνομης εμπορίας και διακίνησης όπλων.

2. **Όραμα, στόχοι και μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του έργου**

Κατά τη φάση 3, το έργο θα επιδιώξει τους ίδιους μακροπρόθεσμους στόχους που είχε και κατά τις προηγούμενες εκφάνσεις του, ώστε να αποκτήσουν τα κράτη μέλη του ΣΑΚ τη δυνατότητα να ενισχύσουν με βιώσιμο τρόπο την αποτελεσματικότητα των εθνικών πλαισίων τους για τον έλεγχο και την καταπολέμηση της διάδοσης φορητών όπλων, ευθυγραμμιζόμενα με τις πρακτικές και τα πρότυπα που έχουν ορίσει το ΠΔΗΕ, το ΙΤΙ και το GFA, σύμφωνα με τις προτεραιότητες και τις ανάγκες τους. Η ενίσχυση αυτή θα επιτευχθεί μέσω πολιτικών και πρακτικών οι οποίες θα συνδυάζουν τη χρήση δεδομένων, τεκμηριωμένων γνώσεων, έγκυρων πόρων και εργαλείων, προσαρμοσμένων εξειδικευμένων συμβουλών και κατάρτισης, και τη σύγκληση επαγγελματιών και υπευθύνων χάραξης πολιτικής στην περιοχή του ΣΑΚ.

Οι επαφές με μείζονες οργανισμούς και εταίρους που είναι υπεύθυνοι για τον περιορισμό της απειλής της διάδοσης φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού στην περιοχή του ΣΑΚ θα επιτρέψουν στο έργο να επιτύχει έναν τριπλό στόχο:

1. Ενίσχυση των ικανοτήτων των τελωνείων και άλλων συνοριακών υπηρεσιών να εντοπίζουν, να αναχαιτίζουν την παράνομη εμπορία και διακίνηση πυροβόλων όπλων στην περιοχή του ΣΑΚ, καθώς και να ενημερώνουν σχετικά·

2. ενίσχυση των ικανοτήτων των υπηρεσιών επιβολής του νόμου να διερευνούν αποτελεσματικά υποθέσεις παράνομης διάδοσης, εμπορίας και διακίνησης πυροβόλων όπλων στην περιοχή του ΣΑΚ, καθώς και να συνεργάζονται αποτελεσματικά επί των θεμάτων αυτών· και

3. ενίσχυση των ικανοτήτων των υπηρεσιών ασφάλειας και των στρατιωτικών υπηρεσιών να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν ασφαλή και προστατευμένα συστήματα διαχείρισης αποθεμάτων φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού, και των πυρομαχικών τους, στην περιοχή του ΣΑΚ.

2.1. **Ουσιαστικοί τομείς προς στήριξη στο πλαίσιο του έργου, όπως εκφράστηκαν από τις χώρες του ΣΑΚ**

Η φάση 3 του έργου ΕΕ-ΣΑΚ, για την καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου και της διάδοσης φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού στα κράτη μέλη του ΣΑΚ (2024-2027), έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες που εξέφρασαν κατά την έναρξη της πρωτοβουλίας, και συνεχίζουν να εκφράζουν, τα κράτη μέλη του ΣΑΚ σε τέσσερις τομείς προτεραιότητας:

Τομέας 1: Έλεγχος των διεθνών μεταφορών φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού (καταπολέμηση των παράνομων ροών όπλων).

1.1. Χορήγηση άδειας εξαγωγής, εισαγωγής και διαμετακόμισης, και σχετικός έλεγχος (π.χ. εκτίμηση κινδύνου).

1.2. Πρόληψη της εκτροπής φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού προς μη εξουσιοδοτημένους αποδέκτες.

1.3. Εντοπισμός φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού, και των εξαρτημάτων τους, κατά την επιθεώρηση μεταφερόμενων εμπορευμάτων και φορτίων (π.χ. μέθοδοι, τεχνικές και εξοπλισμός επιθεώρησης).

([1]) ΟΗΕ (Ηνωμένα Έθνη) 2015. «Transforming our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development», Νέα Υόρκη: ΟΗΕ, 2015. A/RES/70/1.

([2]) ΟΗΕ (Ηνωμένα Έθνη) 2015. «Transforming our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development», Νέα Υόρκη: ΟΗΕ, 2015. A/RES/70/1.

([3]) Συμβούλιο της ΕΕ (Ευρωπαϊκής Ένωσης). 2019. «Δήλωση κατά τη σύνοδο κορυφής στο Σαρμ ελ-Σέιχ», 25 Φεβρουαρίου 2019, παρ. 12.

Τομέας 2: Προσδιορισμός και εξάρθρωση των πηγών παράνομων φορητών όπλων (π.χ. ανάπτυξη των ικανοτήτων των υπηρεσιών επιβολής του νόμου).

2.1. Έλεγχος των χερσαίων, εναέριων και θαλάσσιων συνόρων, συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς τεχνολογίας.

2.2. Σήμανση, καταγραφή και εντοπισμός φορητών όπλων.

2.3. Πρόσθετες τεχνικές και μέθοδοι έρευνας για όπλα και επιθεώρησης όπλων (π.χ. χρήση βαλλιστικών πληροφοριών, προσδιορισμός ή εξάρθρωση των οδών και των μεθόδων του λαθρεμπορίου).

Τομέας 3: Άλλα μέτρα ελέγχου των φορητών όπλων.

3.1. Διαχείριση και ασφάλεια των αποθεμάτων.

Τομέας 4: Παροχή πληροφοριών σχετικών με παράνομα φορητά όπλα και ελαφρύ οπλισμό και χρήσιμων για τον ενισχυμένο έλεγχο φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού.

4.1. Αξιολόγηση των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών του ΣΑΚ· παροχή συμβουλών σχετικά με πιθανές τροποποιήσεις και αναθεωρήσεις.

4.2. Μετάφραση σχετικών ερευνών, δημοσιευμένων μελετών και άλλων πόρων στα αραβικά.

3. **Προτεινόμενη λογική παρέμβασης**

Η Επιθεώρηση, ως συντονιστής για το έργο, πραγματοποίησε εκτεταμένες διαβουλεύσεις με το Τμήμα Ελέγχου Όπλων και Αφοπλισμού της Γραμματείας του ΣΑΚ, την Ιντερπόλ και τον ΠΟΤ, οι οποίες οδήγησαν σε ομαδική συναίνεση όσον αφορά την ακόλουθη διττή προσέγγιση:

Ανάπτυξη εθνικών ικανοτήτων για την καταπολέμηση των παράνομων ροών φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού μέσω:

— κατάλληλα προσαρμοσμένης κατάρτισης σχετικά με τα συστήματα ελέγχου φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης αποθεμάτων σε ολόκληρη την περιοχή του ΣΑΚ (βλ. επόμενη ενότητα)· και

— μετά την κατάρτιση, επαφών με εθνικούς εμπειρογνώμονες και παροχής στήριξης σε αυτούς για τη δημιουργία εθνικών πλαισίων που θα καταστήσουν δυνατή την εφαρμογή των πρακτικών που αφομοιώνονται κατά τη διάρκεια της κατάρτισης.

Σύνδεση των δράσεων που αναλαμβάνονται στα υφιστάμενα εθνικά επίπεδα (όπου υπάρχουν) με διεθνώς αναγνωρισμένες διαδικασίες πιστοποίησης, και αξιοποίηση των εθνικών εκπαιδευτών (που έχουν καταρτιστεί στο πλαίσιο του έργου) για την ενίσχυση των σχετικών εθνικών ή περιφερειακών ιδρυμάτων κατάρτισης και των εθνικών πλαισίων και δομών.

Όλες οι συνιστώσες του έργου έχουν σχεδιαστεί με στόχο την ανάπτυξη βιώσιμων ικανοτήτων από τους κρατικούς θεσμούς και υπαλλήλους των κρατών μελών του ΣΑΚ, σε συνεργασία με το Τμήμα Ελέγχου Όπλων και Αφοπλισμού της Γραμματείας του ΣΑΚ. Το έργο στηρίζεται στην εμπειρική μας διαπίστωση ότι τα κράτη μέλη του ΣΑΚ αποτελούν τους πρωταρχικούς φορείς αλλαγής σε ό,τι αφορά τον σχεδιασμό και την εφαρμογή εθνικών πλαισίων που προωθούν τον υπεύθυνο έλεγχο των πυροβόλων όπλων και ελαχιστοποιούν τον κίνδυνο διάδοσης.

Η φάση 3 θα συνεχίσει τις προσπάθειες να εξασφαλιστεί η διάθεση στην αραβική γλώσσα βασικού εκπαιδευτικού υλικού και πόρων γνώσεων, όπως οι σχετικές και ειδικές ενότητες της θεματικής συλλογής για την εφαρμογή του ελέγχου των φορητών όπλων (MOSAIC) και η διάχυσή τους σε ολόκληρη την περιοχή του ΣΑΚ. Η προσπάθεια αυτή είναι ιδιαίτερα σημαντική σε ένα περιβάλλον όπου μπορεί να είναι τακτική η εναλλαγή επιλεγμένων κρατικών υπαλλήλων και είναι απαραίτητη για ολόκληρη την περιοχή η ύπαρξη ενός προσβάσιμου, ειδικού αποθετηρίου πληροφοριών.

Υπό το πρίσμα αυτό, το έργο στηρίζεται στην υπόθεση ότι, εάν οι υπάλληλοι των υπηρεσιών επιβολής του νόμου και οι τελωνειακοί υπάλληλοι μπορούν να εντοπίζουν, να διερευνούν και να αναχαιτίζουν την παράνομη εμπορία και διακίνηση φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού στην περιοχή του ΣΑΚ, και να ενημερώνουν σχετικά, και εάν οι στρατιωτικές υπηρεσίες και οι υπηρεσίες ασφάλειας μπορούν να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν αποτελεσματικότερα συστήματα διαχείρισης αποθεμάτων φορητών όπλων, ελαφρού οπλισμού και πυρομαχικών, τότε οι χώρες σε ολόκληρη την περιοχή του ΣΑΚ θα είναι σε θέση να κατανοούν, να αναγνωρίζουν και να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικότερα τους κινδύνους που ενέχει η παράνομη διάδοση φορητών όπλων.

Η παρέμβαση θα διαρθρωθεί γύρω από τα εξής τρία αποτελέσματα:

1. Οι τελωνειακές και λοιπές συνοριακές υπηρεσίες θα έχουν ενισχύσει τις ικανότητές τους να εντοπίζουν και να αναχαιτίζουν την παράνομη εμπορία και διακίνηση φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού στην περιοχή του ΣΑΚ, καθώς και να ενημερώνουν σχετικά·

2. οι υπηρεσίες επιβολής του νόμου θα έχουν ενισχύσει τις ικανότητές τους να διερευνούν αποτελεσματικά υποθέσεις παράνομης διάδοσης, εμπορίας και διακίνησης φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού στην περιοχή του ΣΑΚ, καθώς και να συνεργάζονται επί σχετικών θεμάτων·

3. οι στρατιωτικές υπηρεσίες και οι υπηρεσίες ασφάλειας θα έχουν ενισχύσει τις ικανότητές τους να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν ασφαλή και προστατευμένα συστήματα διαχείρισης αποθεμάτων φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού, και των πυρομαχικών τους, στην περιοχή του ΣΑΚ.

Και για τα τρία αποτελέσματα, οι συμμετέχοντες θα αποκτήσουν γνώσεις και δεξιότητες όσον αφορά τη μεθοδολογία κατάρτισης, καθώς και τεχνικές γνώσεις.

4. **Περιγραφή της δράσης**

Αποτέλεσμα 1: Οι τελωνειακοί υπάλληλοι έχουν ενισχύσει τις ικανότητές τους να εντοπίζουν και να αναχαιτίζουν την παράνομη εμπορία και διακίνηση φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού στην περιοχή του ΣΑΚ, καθώς και να ενημερώνουν σχετικά.

Με το αποτέλεσμα 1 επιδιώκεται να αξιοποιηθεί η πρόοδος που είχε σημειωθεί σε προηγούμενες φάσεις και να καταστεί δυνατή η τελική διαπίστευση των πιστοποιημένων από τον ΠΟΤ ειδικευμένων εκπαιδευτών σε θέματα φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού σε ολόκληρη την περιοχή του ΣΑΚ. Μια μικρή ομάδα τελωνειακών υπαλλήλων που έλαβαν κατάρτιση κατά τις φάσεις 1 και 2 θα συμμετάσχει στην παράδοση εθνικών σεμιναρίων κατάρτισης στις χώρες του ΣΑΚ, προκειμένου να εξασκήσει τις μεθοδολογικές και τεχνικές δεξιότητες που απέκτησε κατά τις προηγούμενες φάσεις του έργου.

Με την παράδοση σεμιναρίων κατάρτισης, οι εν λόγω υπάλληλοι θα λάβουν παγκοσμίως αναγνωρισμένη διαπίστευση από τον ΠΟΤ στο πλαίσιο του Προγράμματος Διαπιστευμένων Εκπαιδευτών του εν λόγω οργανισμού. Αφού λάβουν τη διαπίστευσή τους, οι εκπαιδευτές μπορούν ακολούθως να παραδίδουν εθνικά σεμινάρια κατάρτισης υπό την αιγίδα του ΠΟΤ εντός ή εκτός της περιοχής του ΣΑΚ. Οι εν λόγω εκπαιδευτές θα κληθούν να στηρίξουν την ανάπτυξη εθνικών προγραμμάτων σπουδών στις αντίστοιχες χώρες τους, συμβάλλοντας περαιτέρω στη βιωσιμότητα του εγχειρήματος.

Οι εκροές και οι δραστηριότητες θα περιλαμβάνουν τα εξής:

1.1. Ολοκλήρωση έως και 12 εθνικών εκδηλώσεων κατάρτισης σε θέματα φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού, με φυσική παρουσία, για τις διοικήσεις των μελών του ΠΟΤ, με σκοπό την ενίσχυση της ικανότητας ελέγχου της διακίνησης παράνομων φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού στα σύνορα. Τα εν λόγω σεμινάρια κατάρτισης απευθύνονται σε χώρες που ζητούν κατάρτιση και δεν είχαν λάβει προηγούμενη εθνική κατάρτιση κατά τις φάσεις 1 και 2 (κατάρτιση εισαγωγικού επιπέδου) και/ή εκτιμάται ότι παρουσιάζουν τον υψηλότερο κίνδυνο παράνομης δραστηριότητας σχετικής με φορητά όπλα και ελαφρύ οπλισμό ή απαιτούν κατάρτιση προχωρημένου επιπέδου.

1.2. Διοργάνωση έως και έξι περιφερειακών μονοήμερων ή διήμερων διαδικτυακών θεματικών εργαστηρίων για την παρουσίαση ειδικών θεμάτων που παρουσιάζουν μεγάλο ενδιαφέρον για τα κράτη μέλη του ΣΑΚ. Τα εργαστήρια θα πρέπει να επικεντρωθούν σε τομείς όπου υπάρχει ιδιαίτερη ανάγκη για ανάπτυξη ικανοτήτων (π.χ. ταυτοποίηση εξαρτημάτων φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού), ενημέρωση (π.χ. χρήση εκτύπωσης 3D για την παράνομη κατασκευή φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού) και ανταλλαγή πληροφοριών (π.χ. βέλτιστες πρακτικές στη διαχείριση κινδύνων για φορητά όπλα και ελαφρύ οπλισμό). Χάρη στα διαδικτυακά φόρουμ, οι υπάλληλοι των κρατών μελών του ΣΑΚ θα μπορούν, ακόμα και αν βρίσκονται σε απομακρυσμένες περιοχές, να συμμετέχουν, κι έτσι θα διευρυνθούν ο αντίκτυπος και ο ενστερνισμός σε περιφερειακό επίπεδο.

1.3. Χρήση σεμιναρίων κατάρτισης εισαγωγικού επιπέδου για την ολοκλήρωση της διαδικασίας διαπίστευσης των προδιαπιστευμένων από τον ΠΟΤ εκπαιδευτών φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού, η οποία ξεκίνησε κατά τη φάση 2.

1.4. Συμμετοχή σε δραστηριότητες υλοποιούμενες από άλλους εταίρους.

1.5. Διαθεσιμότητα τεχνικής εμπειρογνωμοσύνης του ΠΟΤ, κατόπιν αιτήματος, για την παροχή συμβουλών στα κράτη μέλη του ΣΑΚ σχετικά με την επικαιροποίηση των εθνικών τους προγραμμάτων σπουδών σε θέματα φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού.

Αποτέλεσμα 2: Οι υπηρεσίες επιβολής του νόμου έχουν ενισχύσει τις ικανότητές τους να διερευνούν αποτελεσματικά υποθέσεις παράνομης διάδοσης, εμπορίας και διακίνησης φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού στην περιοχή του ΣΑΚ, καθώς και να συνεργάζονται επί σχετικών θεμάτων.

Με το αποτέλεσμα 2 επιδιώκεται να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα των εθνικών ροών εργασιών στις οποίες συμμετέχουν διάφορες εθνικές υπηρεσίες επιβολής του νόμου και οι οποίες είναι απαραίτητες για τη συλλογή, την επεξεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με παράνομα πυροβόλα όπλα. Κατ' επέκταση θα ενισχυθούν οι έρευνες σχετικά με την παράνομη εμπορία και διακίνηση πυροβόλων όπλων και θα βελτιωθούν η διυπηρεσιακή και η διεθνής αστυνομική συνεργασία στον τομέα του οργανωμένου εγκλήματος.

Η Ιντερπόλ θα αξιοποιήσει τη δύναμη του δικτύου εμπειρογνωμόνων και εκπαιδευτών που αναπτύχθηκε κατά τις φάσεις 1 και 2. Οι υπάλληλοι που είχαν επιλεγεί για εκπαιδευτές κατά τη φάση 2 θα έχουν ολοκληρώσει τη διαπίστευσή τους και θα συμμετέχουν στην παράδοση εθνικών σεμιναρίων κατάρτισης προχωρημένου επιπέδου στις χώρες του ΣΑΚ κατά τη φάση 3, προκειμένου να εξασκήσουν τις μεθοδολογικές και τεχνικές δεξιότητες που απέκτησαν σε προηγούμενες φάσεις.

Για τις χώρες που ζητούν πιο βαθιά συνεργασία, οι εμπειρογνώμονες που είχαν εκπαιδευτεί κατά τις προηγούμενες φάσεις θα συμμετέχουν άμεσα στη σύσταση και την εφαρμογή εθνικής ειδικής ομάδας για τα πυροβόλα όπλα με στόχο την ενίσχυση της συλλογής, της επεξεργασίας και της ανταλλαγής δεδομένων σχετικά με τα πυροβόλα όπλα σε εθνικό επίπεδο. Το βήμα αυτό θα είναι καθοριστικής σημασίας για την εκτίμηση των ικανοτήτων των χωρών να εφαρμόζουν αποτελεσματικότερα το πρωτόκολλο της Ιντερπόλ για την ανάκτηση πυροβόλων όπλων και για την ενεργό συνεργασία σε περιφερειακό και διεθνές επίπεδο επί θεμάτων σχετικών με τα πυροβόλα όπλα. Το Πρωτόκολλο για την ανάκτηση πυροβόλων όπλων είναι ένας οδηγός της Ιντερπόλ για την αποκάλυψη περιπτώσεων παράνομης εμπορίας και διακίνησης πυροβόλων όπλων. Καλύπτει τόσο την επιβολή του νόμου όσο και την εγκληματολογική έρευνα, με στόχο την ανταλλαγή πληροφοριών αμφοτέρωθεν για την επίλυση υποθέσεων παράνομης εμπορίας και διακίνησης πυροβόλων όπλων.

Για να επιτευχθεί αυτό το αποτέλεσμα, η Ιντερπόλ θα επικεντρωθεί στις εξής εκροές:

2.1. Οι ανώτεροι υπάλληλοι των χωρών κατανοούν τις απειλές της παράνομης εμπορίας και διακίνησης πυροβόλων όπλων και τα οφέλη μιας εθνικής ειδικής ομάδας για τα πυροβόλα όπλα.

2.2. η εντολή των εθνικών ειδικών ομάδων για τα πυροβόλα όπλα καταρτίζεται και εγκρίνεται από τις χώρες·

2.3. οι εθνικοί οργανισμοί και η εθνική ειδική ομάδα για τα πυροβόλα όπλα λαμβάνουν κατάρτιση όσον αφορά το Πρωτόκολλο της Ιντερπόλ για την ανάκτηση πυροβόλων όπλων και τις πράξεις της Ιντερπόλ για τη διεθνή συνεργασία σε θέματα σχετικά με τα πυροβόλα όπλα·

2.4. παρέχεται επιχειρησιακή στήριξη στις εθνικές ειδικές ομάδες για τα πυροβόλα όπλα (στοιχεία για τις έρευνες παρέχει η εθνική ειδική ομάδα για τα πυροβόλα όπλα με την υποστήριξη της Ιντερπόλ).

Οι δραστηριότητες θα περιλαμβάνουν:

— έως και 10 εγχώριες αποστολές για τη στήριξη της αξιολόγησης και της ανάπτυξης των ικανοτήτων που απαιτούνται για την εφαρμογή του Πρωτοκόλλου της Ιντερπόλ για την ανάκτηση πυροβόλων όπλων·

— έως και πέντε σεμινάρια ενδελεχούς κατάρτισης από εκπαιδευτές της Ιντερπόλ για τη στήριξη των χωρών στην ανάπτυξη εθνικών ικανοτήτων συλλογής, προετοιμασίας και ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με πυροβόλα όπλα·

— έως και πέντε εθνικά σεμινάρια κατάρτισης από ειδικευμένους εθνικούς εκπαιδευτές, οι οποίοι θα είναι σε θέση να παραδώσουν εθνικά σεμινάρια κατάρτισης υπό την αιγίδα της Ιντερπόλ·

— υποστήριξη των χωρών μέσω καθοδήγησης για τη σύσταση εθνικών ειδικών ομάδων για τα πυροβόλα όπλα, παρεχόμενη μέσω υποπεριφερειακών δραστηριοτήτων ανάπτυξης ικανοτήτων ή μέσω αποστολών σε εθνική κλίμακα για κατάρτιση επί το έργον·

— εργαστήριο πάνω στην ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών σχετικά με τις τεχνικές έρευνας για πυροβόλα όπλα και την ανάλυση πληροφοριών σχετικά με τα πυροβόλα όπλα, το οποίο θα παραδοθεί στο πλαίσιο περιφερειακής εκδήλωσης που θα διοργανωθεί από κοινού με άλλους εταίρους υλοποίησης·

— συμμετοχή σε δραστηριότητες υλοποιούμενες από άλλους εταίρους, όπως διαδικτυακά θεματικά φόρουμ ή σεμινάρια κατάρτισης με φυσική παρουσία.

Αποτέλεσμα 3: Οι στρατιωτικές υπηρεσίες και οι υπηρεσίες ασφάλειας έχουν ενισχύσει τις ικανότητές τους να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν ασφαλή και προστατευμένα συστήματα διαχείρισης αποθεμάτων φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού, και των πυρομαχικών τους, στην περιοχή του ΣΑΚ.

Με το αποτέλεσμα 3 επιδιώκεται να αξιοποιηθεί η προσέγγιση που αναπτύχθηκε κατά τη φάση 2. Οι εργασίες θα επικεντρωθούν στην ανάπτυξη προηγμένων δεξιοτήτων σε επίπεδο χώρας με σκοπό την καλλιέργεια και την προώθηση της μεταβίβασης βιώσιμων δεξιοτήτων στους εκπαιδευόμενους. Ταυτόχρονα, η Επιθεώρηση θα συνεχίσει να αναπτύσσει και να παρέχει ειδικά προσαρμοσμένα εθνικά πακέτα κατάρτισης εισαγωγικού και προχωρημένου επιπέδου για τη διαχείριση και την ασφάλεια των αποθεμάτων.

Σε αντίθεση με τα άλλα δύο αποτελέσματα βάσει των οποίων η Ιντερπόλ και ο ΠΟΤ θα μπορούν να συνδέσουν τις δραστηριότητες του έργου με παγκόσμια προγράμματα κατάρτισης για ειδικευμένους φορείς και εκπαιδευτές με καθιερωμένο σύστημα διαπίστευσης, στον τομέα της διαχείρισης αποθεμάτων δεν υπάρχει κάτι αντίστοιχο σε πολυμερές επίπεδο.

Για τον λόγο αυτό, η Επιθεώρηση θα χαρτογραφήσει, θα αξιολογήσει και θα προτείνει συγκεκριμένες δυνατότητες για διαδικασία πιστοποίησης των επιτυχόντων συμμετεχόντων σε επίπεδο εμπειρογνωμόνων ή εκπαιδευτών, παράλληλα δε θα διασφαλίσει τη μετάφραση των βασικών πόρων στα αραβικά και τη διάθεσή τους στο σχετικό κοινό. Οι δραστηριότητες αυτές θα συμβάλουν στην επιθυμητή προσέγγιση βιωσιμότητας.

Οι εκροές και οι δραστηριότητες θα περιλαμβάνουν τα εξής:

3.1. Παράδοση έως και τεσσάρων εθνικών πακέτων κατάρτισης εισαγωγικού επιπέδου, διάρκειας μίας εβδομάδας. Εάν η ζήτηση για κατάρτιση εισαγωγικού επιπέδου είναι χαμηλότερη από την αναμενόμενη, οι εναπομένοντες πόροι θα διατεθούν σε πακέτα κατάρτισης προχωρημένου επιπέδου.

3.2. Ανάπτυξη και παράδοση έως και έξι εθνικών, ειδικά προσαρμοσμένων πακέτων ενδελεχούς κατάρτισης, διάρκειας δύο εβδομάδων.

3.3. Μετάφραση βασικών θεματικών πόρων στα αραβικά, συμπεριλαμβανομένου, μεταξύ άλλων, του εκπαιδευτικού υλικού της φάσης 3. Η δραστηριότητα αυτή μπορεί επίσης να περιλαμβάνει την παραγωγή υλικού στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης στην αραβική γλώσσα, ανάλογα με τις ανάγκες.

3.4. Ανάλυση των δυνατοτήτων να διευκολυνθεί ή να υποστηριχθεί η ενσωμάτωση της διαχείρισης και της ασφάλειας των αποθεμάτων στα εθνικά προγράμματα σπουδών, με σχετικές εθνικές και διεθνείς δυνατότητες πιστοποίησης. Θα πρέπει επίσης να αξιολογηθούν οι περιφερειακές προσεγγίσεις.

3.5. Μία τελική, καταληκτική περιφερειακή εκδήλωση, πραγματοποιούμενη σε συνεργασία με τη Γραμματεία του ΣΑΚ, τον ΠΟΤ και την Ιντερπόλ. Η καταληκτική εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί στο Κάιρο στο τέλος της φάσης 3 και θα δώσει στις συμμετέχουσες χώρες την ευκαιρία να αξιολογήσουν τα κύρια αποτελέσματα αυτής της φάσης και να ανταλλάξουν βέλτιστες πρακτικές στους ουσιαστικούς τομείς που έχουν καλυφθεί.

3.6. Θα πραγματοποιηθούν έως και 10 εθνικές επισκέψεις για την πραγματοποίηση επαφών με σκοπό την προώθηση της αποδοχής και του ενστερνισμού σε εθνικό επίπεδο, σε στενή συνεργασία με τους άλλους εταίρους υλοποίησης.

3.7. Συμμετοχή σε έως και πέντε δραστηριότητες υλοποιούμενες από άλλους εταίρους, όπως διαδικτυακά θεματικά φόρουμ ή σεμινάρια κατάρτισης με φυσική παρουσία.

3.8. Έως και δύο μαθησιακές συνεδρίες «αναστοχασμού» που θα υλοποιηθούν για όλους τους εταίρους (βλ. ενότητα 5 κατωτέρω).

3.9. Τακτικές διαδικτυακές και έως τρεις διά ζώσης συναντήσεις σχεδιασμού και συντονισμού του έργου, ώστε να διασφαλίζεται συνεχώς ότι το έργο παρουσιάζει ενδιαφέρον και είναι αποτελεσματικό.

5. **Παρακολούθηση, αξιολόγηση και μάθηση**

Ως συντονιστής του έργου, η Επιθεώρηση θα διασφαλίσει τη συνεκτική προσέγγιση της πρωτοβουλίας από πλευράς παρακολούθησης, αξιολόγησης και μάθησης (MEL). Θα εφαρμόζει πρακτικούς μηχανισμούς μάθησης καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής του έργου και θα προβαίνει αναλόγως σε προσαρμογές των προγραμμάτων, εφόσον παραστεί ανάγκη. Η προσέγγιση MEL θα περιλαμβάνει τακτική και συνεχή παρακολούθηση των διαδικασιών (π.χ. σύντομοι κύκλοι μάθησης), καθώς και ενδιάμεσες ή ετήσιες μαθησιακές συνεδρίες «αναστοχασμού» (P&R) κατά τη διάρκεια του έργου, με σκοπό να εξασφαλιστεί ότι οι εξωτερικές οπτικές λαμβάνονται υπόψη καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής του έργου και να αμβλυνθεί η περιπλοκότητα ορισμένων χαρακτηριστικών του επιχειρησιακού περιβάλλοντος. Επιπλέον, προς το τέλος του έργου θα πραγματοποιηθεί εξωτερική αξιολόγηση.

Έντυπα παρατηρήσεων σχετικά με την εκδήλωση: Κατά τη διεξαγωγή διαδικτυακών και διά ζώσης εκδηλώσεων, η ομάδα του έργου θα ζητεί και θα συλλέγει παρατηρήσεις από τους συμμετέχοντες, ώστε να διατηρείται η υψηλή ποιότητα της ανάλυσης και του προγραμματισμού, προκειμένου να καλύπτονται οι ανάγκες των ενδιαφερομένων. Τα δεδομένα που θα προκύψουν αναμένεται να είναι κατά κύριο λόγο ποσοτικά και να μπορούν να σωρευθούν για όλες τις δραστηριότητες του έργου.

Εξαμηνιαίοι γύροι παρακολούθησης: Η ομάδα της Επιθεώρησης θα ενοποιεί τα δεδομένα παρακολούθησης από τους τρεις εταίρους υλοποίησης έως και δύο φορές ετησίως σε επίπεδο εκροών και αποτελεσμάτων. Οι συνεδρίες αυτές θα επικεντρώνονται στο πλαίσιο, τη χρησιμότητα, τις επιδόσεις, τις παραδοχές και τους κινδύνους. Ένα μέλος της ομάδας του έργου θα καταγράφει το περιεχόμενο των εν λόγω συνεδριών και μπορεί να υποστηρίζεται από τον σύμβουλο MEL της Επιθεώρησης. Κατά τις συνεδρίες αυτές, η ομάδα του έργου μπορεί να συζητεί τα ακόλουθα:

— συγκυριακές εξελίξεις: Ποιοι συγκυριακοί παράγοντες επηρέασαν την παρέμβαση και τη χρησιμότητά της ή επηρέασαν το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του έργου το τελευταίο εξάμηνο·

— επιδόσεις: Ποια είναι η πρόοδος που σημειώθηκε σε επίπεδο αποτελεσμάτων και εκροών· και

— αποδοτικότητα: Αν βελτιώθηκε η αποδοτικότητα μέσω των δαπανών, των προγραμμάτων εργασίας, των πόρων και της εσωτερικής διαχείρισης των ομάδων.

Συνεδρίες αναστοχασμού, τα συμπεράσματα των οποίων θα λαμβάνονται υπόψη για τις ετήσιες εκθέσεις προόδου (APR): Η Επιθεώρηση θα επανεξετάσει εσωτερικά το έργο έως και δύο φορές (ενδεχομένως κατά την ετήσια, διά ζώσης συνεδρίαση συντονισμού, η οποία θα παράσχει επίσης ευκαιρία για αναστοχασμό). Οι συνεδρίες αναστοχασμού θα περιλαμβάνουν μια ήπια και δομημένη ενδοσκόπηση. Αναγνωρίζοντας το πολύπλοκο περιβάλλον στο οποίο θα υλοποιηθεί το έργο, οι συνεδρίες αναστοχασμού θα περιλαμβάνουν διαβουλεύσεις με το Τμήμα Ελέγχου Όπλων και Αφοπλισμού της Γραμματείας του ΣΑΚ, την Ιντερπόλ και τον ΠΟΤ, καθώς και παρατηρήσεις από ορισμένους από τους συμμετέχοντες στην κατάρτιση εντός της χώρας, ώστε να προκύψουν διάφορες οπτικές και να ενισχυθούν η διαφάνεια και η λογοδοσία.

Οι λεπτομέρειες συμμετοχής μπορεί να ποικίλλουν και να περιλαμβάνουν διαδικτυακές ομαδικές συνεδρίες με εξωτερικούς εταίρους του έργου και διμερείς συνεντεύξεις με βασικούς πληροφοριοδότες. Οι συνεδρίες αυτές θα προσφέρονται για την εκπόνηση εκθέσεων μάθησης οι οποίες θα αποτυπώνουν τα πορίσματα που συνάγονται και θα περιλαμβάνουν συστάσεις για ανάλογη προσαρμογή, εάν χρειαστεί. Οι εν λόγω εκθέσεις μάθησης θα κοινοποιούνται σε όλους τους εταίρους του έργου και θα τροφοδοτούν τις ετήσιες εκθέσεις του έργου.

6. **Ρυθμίσεις συνεργασίας**

Η φάση 3 του έργου θα υλοποιηθεί σε συνεργασία με το Τμήμα Ελέγχου Όπλων και Αφοπλισμού της γραμματείας του ΣΑΚ στο πλαίσιο του στρατηγικού διαλόγου ΕΕ-ΣΑΚ για τα όπλα μαζικής καταστροφής, τα φορητά όπλα και τον ελαφρύ οπλισμό, και τον έλεγχο των εξοπλισμών. Η συνεργασία με τη γραμματεία του ΣΑΚ και η ισχυρή υποστήριξή της παραμένουν ζωτικής σημασίας για την επιτυχή συνέχιση του έργου. Κατά τη φάση 2, το Τμήμα Ελέγχου Όπλων και Αφοπλισμού της Γραμματείας του ΣΑΚ διοργάνωσε δύο περιφερειακές συναντήσεις και παρακολούθησε την πλειονότητα των εθνικών και εκδηλώσεων ενδελεχούς κατάρτισης. Στη φάση 3, το Τμήμα Ελέγχου Όπλων και Αφοπλισμού της Γραμματείας του ΣΑΚ θα συνδιοργανώσει τις περιφερειακές διασκέψεις και θα προσκληθεί να παρακολουθήσει εκδηλώσεις κατάρτισης. Θα συμμετέχει επίσης σε μία συνεδρίαση συντονισμού ετησίως με τους εταίρους υλοποίησης.

Η φάση 3 θα διατηρήσει τις ίδιες ρυθμίσεις υλοποίησης με τις προηγούμενες δύο φάσεις. Η Επιθεώρηση θα συνεχίσει να είναι ο συντονιστής του έργου, ενώ η Ιντερπόλ και ο ΠΟΤ θα ηγούνται στον αντίστοιχο τομέα εμπειρογνωσίας τους. Κατά τη διάρκεια αυτής της φάσης, οι ασκούμενοι του ΠΟΤ που ξεκίνησαν τη διαπίστευσή τους ως εκπαιδευτές κατά τη φάση 2 πρέπει να παραδώσουν εθνικές ενότητες κατάρτισης για την ολοκλήρωση του προγράμματος σπουδών τους. Από την άλλη πλευρά, η Ιντερπόλ θα συνεργαστεί με διαπιστευμένους εθνικούς εκπαιδευτές και εμπειρογνώμονες για την παράδοση διά ζώσης ενοτήτων κατάρτισης και τη διεξαγωγή άλλων δραστηριοτήτων που υποστηρίζουν την εφαρμογή του Πρωτοκόλλου για την ανάκτηση πυροβόλων όπλων. Για τον λόγο αυτό, το έργο θα απαιτήσει μεγαλύτερη ευελιξία για την υλοποίηση των τριών συνιστωσών, και θα κινητοποιήσει τα υφιστάμενα δίκτυα του ΠΟΤ και της Ιντερπόλ στις χώρες του ΣΑΚ με πιο συστηματικό τρόπο, τηρώντας παράλληλα τη γραμματεία του ΣΑΚ ενήμερη για τις προγραμματισμένες δραστηριότητες.

Η συνεργασία αυτή αποτελεί συμπληρωματικό θεματικό μοντέλο και μοντέλο συνεργασίας στον τομέα του ελέγχου των φορητών όπλων. Το έργο αξιοποιεί τις γνώσεις και την εμπειρογνωσία κάθε εταίρου υλοποίησης για να προσφέρει ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα ανάπτυξης γνώσεων και ικανοτήτων που να καλύπτει τις κύριες συνιστώσες του ΠΔΗΕ, του ΙΤΙ και του GFA. Με τον τρόπο αυτό, το σχέδιο μετουσιώνει τις έννοιες της διεθνούς συνεργασίας και της πολυμέρειας, οι οποίες τονίζονται σε έγγραφα όπως το ΠΔΗΕ και η στρατηγική της ΕΕ για τα φορητά όπλα και τον ελαφρύ οπλισμό, σε απτή βελτίωση των ικανοτήτων και της ασφάλειας στην περιοχή του ΣΑΚ.

Για να εξισορροπηθεί η ανάγκη για αυξημένη επιχειρησιακή ανεξαρτησία μεταξύ των τριών εταίρων υλοποίησης, οι τακτικές συνεδριάσεις συντονισμού και σχεδιασμού μεταξύ των εταίρων υλοποίησης και του Τμήματος Ελέγχου Όπλων και Αφοπλισμού της Γραμματείας του ΣΑΚ θα δημιουργήσουν τις συνθήκες ώστε οι πληροφορίες, οι ανταλλαγές, ο σχεδιασμός και η υλοποίηση των δραστηριοτήτων του έργου να χαρακτηρίζονται από συνοχή και αποδοτικότητα. Για παράδειγμα, οι φορείς υλοποίησης θα συντονίζουν τις επαφές και τις προσεγγίσεις τους με τις χώρες που θα ζητήσουν στήριξη από το έργο. Επιπλέον, οι εταίροι υλοποίησης θα διατηρούν κοινές δραστηριότητες σε κοινούς θεματικούς τομείς, όταν αυτό είναι εφικτό.

Οι εταίροι υλοποίησης θα συντονιστούν επίσης με κυβερνητικούς οργανισμούς και μη κυβερνητικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στα κράτη μέλη του ΣΑΚ, καθώς και με τυχόν προγράμματα της ΕΕ στην περιοχή, προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι όλες οι δραστηριότητες που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο του έργου συμπληρώνουν και αξιοποιούν τις υφιστάμενες πρωτοβουλίες. Το έργο αυτό αξιοποιεί τη στήριξη που έχει παράσχει η ΕΕ τα τελευταία χρόνια για την ανάπτυξη και εφαρμογή του συστήματος της Ιντερπόλ για τη διαχείριση αρχείων και τον εντοπισμό παράνομων πυροβόλων όπλων (iARMS), το οποίο αποτελεί τη βασική συνιστώσα της προσφοράς κατάρτισης ΕΕ-ΣΑΚ της Ιντερπόλ.

Εάν χρειαστεί, και με την επιφύλαξη της διαθέσιμης χρηματοδότησης, η Επιθεώρηση μπορεί να συνεργαστεί με άλλους ειδικευμένους οργανισμούς για να συνδράμει στην υλοποίηση συγκεκριμένων συνιστωσών του έργου σε συντονισμό με το Τμήμα Ελέγχου Όπλων και Αφοπλισμού της Γραμματείας του ΣΑΚ. Ανάλογα με τις ανάγκες και τις προτιμήσεις των συμμετεχόντων κρατών μελών του ΣΑΚ, άλλες οργανώσεις, συμπεριλαμβανομένων των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και ορισμένων ειδικευμένων φορέων του ΣΑΚ, θα μπορούσαν επίσης να συμβάλουν στην υλοποίηση του έργου.

Οι εταίροι υλοποίησης θα λάβουν επίσης κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλιστεί η προβολή του έργου σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

7. **Διάρκεια**

Το έργο αναμένεται να διαρκέσει 36 μήνες, από την 1η Οκτωβρίου 2024 έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2027.

Η επιχειρησιακή φάση θα διαρκέσει 33 μήνες, ενώ οι τελευταίοι 3 μήνες του έργου θα αφιερωθούν στην εκπόνηση εκθέσεων.